

Núi Bài Thơ

Lưu Hương

Núi Bài Thơ nằm trong quần thể Vịnh Hạ Long, nằm ở thành phố Hạ Long-Quảng Ninh. Thời xa xưa, nó có tên núi Truyền Đăng, trên đỉnh núi cao 106m là một vọng gác biển Bắc, lính gác thấy động tĩnh gì ở phía Bắc sẽ đốt lửa báo tin về kinh thành Thăng Long. Tháng 2, mùa Xuân năm Quang Thuận thứ 9 (1468) vua Lê Thánh Tông (1442-1497) đi duyệt binh trên sông Bạch Đằng, nhân thể ra thăm Vịnh Hạ Long, thấy núi đẹp quá, nhà vua sai mài đá khắc lên bài thơ Vịnh cảnh núi. Đi thuyền trên Vịnh, cách bờ chừng 300m đã có thể nhìn thấy bài thơ trên vách núi nằm trong khung hình vuông, mỗi chiều 1,5m.

"Cuộn nước trăm sông núi dựng đầy
Núi bầy thế trận xanh liền mây
Nao lòng chợt vọng ba hồi trống
Vững chí làm nên những tháng ngày
Sao Bắc đang quân quân hồ mạnh
Biển Đông đã tắt khói lan bay
Trời Nam muôn thuở non sông vững
Là lúc dùng văn dựng nước này"

Núi mang tên Bài Thơ từ ngày đó. Vào thế kỷ 18, chúa Trịnh An Đô Vương Trịnh Cương (1686-1730) lại cho khắc thêm một bài thơ chữ Hán bên cạnh bài thơ của vua Lê Thánh Tông:

"Nước trị triều dâng ngọn sóng đầy
Núi bầy thế trận nước như mây
Thần kỳ trời tạo bao nhiêu cảnh
Ân đức vua ban đám kể ngày
Nơi trước đánh tan quân giặc Thát
Bây giờ sáng loáng bóng hoa bay
Trên sông quân tướng đều vui cả
Ca ngợi ngàn năm biển núi này"

Dưới chân núi Bài Thơ có chùa Long Tiên với đặc điểm ngày nào trong năm cũng là ngày hội. Khách du lịch trong, ngoài nước đến đây ngày nào cũng đông, riêng vào ngày Hội chính 24.3 âm lịch, thì chùa tổ chức lễ rước kiệu qua đền Đức Ông (đền thờ con cả của Trần Hưng Đạo), đến đền thờ An Dương Vương ở Vụng Dăng qua Loong toòng rồi quay lại chùa theo một huyền thoại xưa. Chùa Long Tiên còn mang một ý nghĩa linh thiêng nữa, dân Quảng Ninh gọi chùa Long Tiên là chùa Trình, nhưng ai muốn lên Yên Tử thăm viếng chôn tu hành của Thiền phái Trúc Lâm, cũng như muốn vào dự hội đền Cửa Ông-Hội thờ con thứ 3 của Trần Hưng Đạo, thì bắt buộc phải vào chùa Long Tiên, thắp nhang, dâng hương trình với thánh nhân, tiên Phật xin được đến các nơi thần linh.

Men theo một cầu thang hẹp, vòng vèo qua các ngôi nhà ven chân núi, leo lên đỉnh núi Bài Thơ, thả tầm mắt bốn phía, phong cảnh kỳ vĩ đẹp vô cùng. Phía tây là khu Bãi Cháy tấp nập tàu thuyền du lịch vào ra đi thăm Vịnh Hạ Long; phía nam một vùng biển mênh mông nhìn hút tầm mắt không thấy đường chân trời; phía đông, núi xếp hàng từng dãy với bao hình thù kỳ ảo từ hàng triệu năm trước, những trích đoạn đầu tiên của kỳ quan thiên nhiên Vịnh Hạ Long; phía bắc, thành phố Hạ Long như một bức tranh lớn và hàng trăm mái nhà đỏ thắm rất độc đáo riêng chỉ có ở Hạ Long, nổi bật với nền trời xanh và tươi tắn cả vùng mỏ than xám tím. Dưới chân núi Bài thơ là biển nước xanh ngắt như pha mực, tấp nập làng chài và những cái mùng xinh xinh bồng bênh.

Bất kỳ ai đến Quảng Ninh, đến Hạ Long đều không thể bỏ qua núi Bài Thơ. Tên núi và phong cảnh ở đây gây cho mọi người cảm xúc khó diễn tả, ai cũng muốn làm thơ vì đẹp quá và vì núi Bài thơ như một tấm bia thiên nhiên khắc dấu ấn văn hóa lịch sử Việt Nam mãi mãi bền vững.